

**PROGRAM WYCHOWAWCZO
PROFILAKTYCZNY-
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. MARII KONOPNICKIEJ
W ZAWADCE OSIECKIEJ
na lata 2017-2020**

Naczelny cel wychowania

|

Wychowanie ucznia jest najbardziej istotnym elementem wszelkich działań nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły, którzy w sposób świadomy i integralny mają wpływ na kształtowanie osobowości, postaw i systemu wartości wszystkich uczniów szkoły.

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im Marii Konopnickiej w Zawadce Osieckiej budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zawadce Osieckiej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zawadce Osieckiej obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanek w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat

warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiąganiu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy

- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

- * w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
- * którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- * u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa i. Marii Konopnickiej w Zawadce Osieckiej każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (psychologa, pedagoga), ewentualnie psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe:

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2017-2020

A. sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.</p>	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez: - realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej - prowadzenie pogadarek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej - Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, Techniki i Edukacji dla bezpieczeństwa , wdż
<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.</p> <p>3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie - Spotkania ze specjalistami - Gazetki ściennie i ulotki - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych - Spotkania z higienistką szkolną - Działalność szkolnego koła PCK

<p>3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami. 4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne. 5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd. 6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej. 7. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca) - Realizacja programu profilaktyki uzależnień i rozwijanie umiejętności życiowych „Zanim spróbujesz” - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e-papierosa), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty); np. profilaktyka nowotworowa –Miesiąc walki z rakiem w październiku - Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów - Uzależnienie od używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić - Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, - Zorganizowanie warsztatów terapeutycznych dla nauczycieli i uczniów z zakresu uzależnień - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie” - Propagowanie idei programu profilaktyczno-edukacyjnego „Zapobiegać HIV i AIDS” - Konsultacje ze specjalistami - Film edukacyjny - Studium przypadku
--	---	---

B. sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji.</p> <p>2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>- Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne)</p> <p>- Opieka nad samorządem uczniowskim</p> <p>- Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami</p>
<p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet – kontrola rodzicielska”.</p>	<p>- Spotkania z Policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy</p> <p>- Zajęcia warsztatowe z nauczycielami wychowawcami, zajęcia z Informatyki</p> <p>- Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne</p>
<p>3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.</p>	<p>1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu.</p> <p>3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym</p>	<p>- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju</p> <p>- Zajęcia warsztatowe z psychologiem – rozwijanie empatii</p> <p>- Prowadzenie szkolnego koła wolontariatu, Szkolnego Koła Caritas</p> <p>- Prowadzenie dziennika elektronicznego</p>

	<p>problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p>	
--	---	--

C. sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p> <p>2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych.</p> <p>3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie - spotkania z psychologiem szkolnym - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych - Ankieta diagnozująca „Mój system wartości” - Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka i ich zasięgiem - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne - Filmy edukacyjne i materiały - Gazetki edukacyjne, szkolne radio - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym, ze specjalistami - Realizacja zajęć na lekcjach religii - Realizacja treningu asertywności
<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p> <p>2. Nauka dobrych manier.</p> <p>3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw

	<p>poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> - popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu. <p>5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego.</p> <p>6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji.</p> <p>8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów.</p>	<p>społecznie akceptowanych</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, WOS-ie, Wychowaniu do życia w rodzinie - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą - Realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej - Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną
--	---	--

D. profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych,</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu –</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie

<p>kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>5. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>6. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<p>instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań z Policjantem. - Konsultacje z pedagogiem. - Realizacja zajęć Edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Konkurs przeciwpożarowy” (szkolny i gminny) - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. - Programy edukacyjne- telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne, szkolne radio.
<p>2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów.</p> <p>2. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach.</p> <p>3. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>5. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).</p> <p>6. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie treningu asertywności. - Prowadzenie zajęć profilaktycznych –Co to jest stalking?

II. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Dokumentacja/odpowiedzialni za realizację zadań
<p>I. Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów „Poprawa jakości kształcenia ogólnego w mieście Jaśle oraz gminach Jasło, Dębowiec, Krempana, Nowy Żmigród i Osiek Jasielski”. 4. Rozmowy indywidualne. 5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 6. Ankietowanie. 7. Redagowanie gazetek tematycznych. 8. Organizacja gminnej spartakiady dla dzieci z przedszkoli uczniów klas I-III i uczniów klas starszych 9. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 10. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych. 11. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach. 12. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę. 13. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w miejscowości - koło taneczne, - SKS. - schola - inne koła zainteresowań 14. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, 	<p>Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań/Dzienniki zajęć kół zainteresowań</p> <p>- pedagog szkolny/dziennik pedagoga</p> <p>- wychowawcy klas/dzienniki zajęć lekcyjnych</p> <p>- nauczyciele koordynatorzy projektów scenariusze projektów – dokumentacja pedagoga</p> <p>- pielęgniarka szkolna/dokumentacja pielęgniarki szkolnej w ciągu całego roku.</p> <p>Nauczyciele/Dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów.</p> <p>Lekcje wychowawcze/ dzienniki zajęć specjalistów.</p>

	<p>rekreacyjnych, rajdów turystycznych.</p> <p>15. Monitorowanie obecności i aktywności uczniów na zajęciach wychowania fizycznego. Ocenianie za aktywność i systematyczność.</p> <p>Tworzenie i realizowanie całościowej polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej w szkole i placówce. Eliminacja z placówki szkolnej tzw. „jedzenia śmieciowego”, zarówno w zakresie dożywiania dzieci jak i ze sklepiku szkolnego.</p> <p>Propagowanie zdrowego odżywiania i picia wody zamiast słodkich napojów</p>	
<p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami. 3. Spotkania z dietetykiem. 5. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 6. Konkursy plastyczne. 7. Okresowe kontrole czystości 8. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 9. Realizacja działań promujących zdrowie. 10. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 11. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 12. Akcja „Szlanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”. 13. Posiłki dla uczniów opłacane przez GOPS. 14. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków. 15. Fluoryzacja zębów i kształtowanie nawyku mycia zębów od najmłodszych lat 	<p>Pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów/ scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele /wychowawcy.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą klas,</p> <p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę 	

	<p>o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna).</p> <p>2. Organizacja konkursu na temat używek dla uczniów klas IV-VIII.</p> <p>3. Organizacja konkursów na temat narkomanii, dopalaczy dla uczniów klas VI-VIII.</p> <p>4. Gazetki ścienne.</p> <p>5. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach.</p>	
<p>II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia.</p> <p>2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby.</p> <p>3. Prowadzenie pogadarek na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.</p> <p>4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania.</p> <p>5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO oraz Kodeksu Ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki.</p> <p>6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji.</p> <p>7. Wychowywanie uczniów w duchu tolerancji dla innych, zwłaszcza osób słabszych i niepełnosprawnych - szkoła jest technicznie dostosowana dla osób niepełnosprawnych</p> <p>8. Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej potrzebującym uczniom; kontakt z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, zajęcia wyrównawcze i rewalidacyjne, indywidualizacja zajęć lekcyjnych</p> <p>9. Organizacja pikniku rodzinnego</p>	<p>Nauczyciele klas/Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy/Zasady dobrego wychowania – gazetka szkolna.</p> <p>Wychowawcy/System oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>

<p>2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się, dobry klimat w szkole.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Organizowanie konkursów, indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne. 	<p>Wychowawcy/scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy/Dziennik pedagoga.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Zajęcia warsztatowe dla uczniów. 5. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 7. Organizacja spotkań z Policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 8. Kształtowanie pożądanego społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy? 	<p>Pedagog, psycholog/wychowawcy klas, dzienniki specjalistów.</p>
<p>III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i zasadami BHP na lekcjach. 2. Organizowanie pogadarek, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa. 3. Współpraca z ratownikami medycznymi. 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, 	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy. Alarmy próbne przeciwpożarowe.</p> <p>Dyżury nauczycieli w czasie przerw.</p>

<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<p>z zasadami pierwszej pomocy.</p> <p>5. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji.</p> <p>7. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa.</p> <p>8. Samodzielne korzystanie z jadalni szkolnej przez uczniów.</p> <p>9. Monitoring szkolny i system dyżurów nauczycielskich.</p> <p>10. Dyżury nauczycielskie związane z przyprowadzaniem i odprowadzaniem uczniów do autobusu</p> <p>11. Zapoznanie uczniów z przepisami i zasadami ruchu drogowego, przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową. Akcja „Uwolnić odblaski” wśród uczniów młodszych</p> <p>12. Obowiązują opracowane w szkole procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych</p>	
<p>2. Kształtowanie umiejętności porządkowani i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<p>1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji.</p> <p>2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów.</p> <p>3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I – III.</p> <p>4. Dzień Bezpiecznego Internetu.</p> <p>5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu.</p> <p>6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym.</p>	<p>Wyznaczeni nauczyciele – zgodnie z odrębnym harmonogramem.</p>

<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych - spotkania z przedstawicielami Policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy) - co to jest stalking – jak sobie z nim radzić? <p>2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie środowiska. <p>3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedury „Niebieskie Karty”</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z psychoterapeutą do spraw pomocy rodzinie - gazetki tematyczne. 	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki, dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele Policji, przedstawiciele /materiały informacyjne.</p>
<p>IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura</p> <p>1. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur.</p> <p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego</p>	<p>1. Kultywowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła.</p> <p>2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.</p> <p>3. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych - składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. <p>4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>5. Kształtowanie wśród dzieci postaw patriotycznych i świadomości narodowej.</p> <p>6. Przeprowadzenie szeroko zakrojonych działań związanych z 100 rocznicą odzyskania niepodległości.</p>	<p>Dokumentacja szkolna.</p> <p>Kalendarz.</p> <p>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p> <p>scenariusze uroczystości</p> <p>plan działań</p>

i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.		
3. Profilaktyka zagrożeń.	1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadank. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.	Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć wychowawcy.

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	- Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo- profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	- Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z (pedagogiem,) psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	- Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu. - Organizacja warsztatów np. na temat „Bezpieczny Internet”; „Jak sprawować kontrolę rodzicielską”; „Co to są dopalacze”; konsekwencje prawne zachowań agresywnych, sprzedaży i posiadania używek. – Warsztaty: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka

	<p>(miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.
--	---

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się „Mnemotechnika”; Negocjacje i mediacje”. - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

III. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkole(pedagoga), psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- * zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie
- *opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji
- *zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.

Do programu profilaktyczno wychowawczego szkoły załączone są opracowane wcześniej „Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych”- **załącznik nr 1**

Konkursy przewidziane do realizacji w roku szkolnym 2017/2018 – **załącznik nr 2**

Kalendarz imprez i uroczystości szkolnych na rok szkolny 2017/2018 – **załącznik nr 3**

PROCEDURY

I. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia bądź zawiadomienia przez rodziców o wymuszeniu, kradzieży, bójce:

1. Zidentyfikowanie problemu – odpowiedzialni: wychowawca, nauczyciele, dyrekcja.
  2. Wezwanie rodziców do szkoły – odpowiedzialni: , dyrekcja, wychowawcy
  3. Zawiadomienie policji – odpowiedzialni: dyrekcja, nauczyciele
- wysłuchanie ucznia odbywa się w obecności , dyrekcji lub wychowawcy
4. Zgłoszenie sprawy do sądu d/s nieletnich – odpowiedzialny: dyrekcja

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę.

II. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie:

1. Stwierdzenie śladów pobicia, liczne siniaki : wychowawca – dyrektor – lekarz rodzinny.
2. Rozmowa z uczniem .
3. Wezwanie rodziców – rozmowa z dyrektorem i wychowawcą.
4. Przy powtarzającej się sytuacji pismo do sądu o wgląd w sytuację rodzinną.

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę.

III. Procedura postępowania w przypadku otrzymania informacji o molestowaniu dziecka w rodzinie lub środowisku:

1. Rozmowa informatora i dziecka przeprowadzana przez wychowawcę
2. Zgłoszenie się matki (ojca) z dzieckiem do lekarza (informacja na policję).
3. Wskazanie instytucji pomagającym ofiarom molestowania (Ośrodek Interwencji Kryzysowej).
4. Otoczenie dziecka w szkole szczególną opieką(psycholog)

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę.

IV. Procedura postępowania w przypadku dłuższej, nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia:

1. Wezwanie do szkoły rodziców.
2. Przeprowadzenie rozmowy nt. spełniania obowiązku szkolnego.
3. Wizyty domowe.
4. Wysłanie dwóch kolejnych upomnień.
5. Powiadomienie policji o nie realizowaniu obowiązku szkolnego.
6. Zgłoszenie sprawy do sądu d/s nieletnich.

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę.

V. Procedura postępowania w przypadku częstych nieobecności usprawiedliwianych przez rodziców (pojedyncze dni)

1. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami na temat negatywnych skutków takiego postępowania:
  - a) braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności
  - b) brak systematyczności, obowiązkowości i odpowiedzialności

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę.

VI. Procedura postępowania w przypadku problemów wychowawczych (w tym stwierdzenie palenia tytoniu lub picia alkoholu):

1. Rozmowa wychowawcy klasy z uczniem.
2. Rozmowa z rodzicami ucznia.
3. Rozmowa dyrektora szkoły z uczniem.
4. Udzielenie upomnienia na forum klasy.
5. Udzielenie nagany na apel.
6. Informacja na policję o zagrożeniu demoralizacją.

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę.

VII. Procedura postępowania w przypadku pojawienia się w szkole problemu narkotyków:

1. Znalezienie narkotyku w szkole (np. pod ławką, na korytarzu, w szatni itp.):

- a) poinformować o zdarzeniu dyrekcję szkoły
  - b) wezwać policję, która odbierze i zabezpieczy narkotyki
2. Domniemanie o posiadaniu narkotyku przez ucznia:
- a) powiadomić wychowawcę, dyrektora
  - b) odizolować ucznia
  - c) powiadomić rodziców, wezwać ich do szkoły
  - d) wezwać policję w celu zabezpieczenia narkotyku. Nauczyciel nie ma prawa przeszukać teczek ucznia ani jego rzeczy osobistych.
  - e) wysłuchanie nieletniego przy rodzicach.

3. Dostrzeżenie u ucznia objawów odurzenia (zmiany nastroju, zachowanie nieadekwatne do sytuacji, zaburzenia koordynacji ruchowej, niepokój psychoruchowy, przysypianie na lekcji, powolne, bełkotliwe wypowiedzi lub słowotok, przekrwione lub szkliste oczy, zwężone lub bardzo rozszerzone źrenice, nie reagujące na światło, opadające powieki)

W realizacji każdego z wyżej wymienionych punktów sporządza się notatkę .

Uwagi:

- Postępować dyskretnie, ale stanowczo w określeniu przyczyny i rozwiązaniu problemu na linii szkoła – specjalista – rodzina.
- W każdym przypadku dyrekcja przekazuje informacje radzie pedagogicznej, która analizuje problem i wyciąga wnioski co do dalszego postępowania.

VIII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POŻARU LUB INNYCH ZAGROŻEŃ DLA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ZAWADCE OSIECKIEJ

Szczególnym przypadkiem mającym na celu zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia młodzieży znajdującej się na terenie szkoły, jest ogłoszenie alarmu lokalnego. Jest on jednym z kilku rodzajów alarmów, które mogą być ogłaszane w okresie pokoju na skutek wystąpienia zagrożeń ekologicznych lub spowodowanych działalnością człowieka.

Alarm lokalny, np. w szkole, jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Poznaniu sposobów ogłaszania oraz zasad zachowania się w sytuacji ogłoszenia alarmu służy realizacja programu edukacji dla bezpieczeństwa, której elementy związane z tematem alarmu w szkole, są realizowane i przypominane na lekcjach wychowawczych. Najczęstszymi przyczynami, dla których może zajść konieczność ogłoszenia alarmu w szkole, to zagrożenia związane z powstaniem pożaru a także możliwość rozprzestrzenienia na terenie szkoły niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych.

Ze względu na lokalizację szkoły (z dala od tras komunikacyjnych) inne przyczyny są mniej prawdopodobne, choć nigdy nie jesteśmy w stanie przewidzieć tego co może nam przynieść życie. Bardzo ważne jest jak najszybsze powiadomienie kierownictwa placówki o grożącym niebezpieczeństwie i natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych. Problem ten rozwiązuje sygnał alarmu lokalnego, którym w naszej szkole jest ciągły sygnał dzwonka, trwający około 10 sekund i komunikat słowny o treści „alarm”. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu. O ewakuacji innych pomieszczeń decyduje dyrektor.

Dyrektor po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu straży pożarnej, policji i jednostki samorządowej prowadzącej szkołę i ogłoszeniu alarmu. W sytuacjach braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnie wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów. Wszystkie działania od tej chwili są podporządkowane temu aby jak najszybciej i bezpiecznie wszystkie osoby znajdujące się na terenie szkoły ewakuowały się z budynku. Musimy wiedzieć, że od tej chwili bezwzględnie podporządkowujemy się poleceniom osób funkcyjnych, w przypadku uczniów taką osobą jest nauczyciel, z którym w tym momencie mamy zajęcia. Akcją nie może kierować wiele osób, bo prowadzi to tylko do dezorientacji i możliwości wybuchu paniki.

Po rozpoznaniu przez nauczyciela zagrożenia i po dokonaniu oceny sytuacji decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Poruszać się należy po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. Po opuszczeniu budynku młodzież wraz z nauczycielem udaje się na miejsce zbiórki, którym dla uczniów Szkoły Podstawowej w Zawadce Osieckiej jest boisko szkolne przed budynkiem szkolnym. Po sprawdzeniu obecności w przypadku takiej potrzeby przemieszczamy się w sposób zorganizowany w okolice Domu Ludowego w Zawadce Osieckiej. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak poprzednio.

Zbiórka w wyznaczonym punkcie ewakuacyjnym jest ważnym momentem dla sprawdzenia stanu ilościowego klasy i ustalenia osób nieobecnych. Jest to bardzo istotne dla prowadzenia akcji ratunkowej przez wezwane służby ratownicze.

Nauczyciel odpowiada za bezpieczeństwo uczniów (wychowanków), z którymi ma zajęcia w momencie wszczęcia alarmu. Jeśli alarm ogłoszono podczas przerwy międzylekcyjnej, udaje się do tej klasy i odpowiada za tych uczniów, z którymi za chwilę miałby zajęcia.

Nauczyciel poleca uczniom spakowanie przedmiotów osobistych i ustawienie się w szeregu. Wyprowadza uczniów w zwartej grupie (przestrzegając kolejności przewidzianej w

planie ewakuacji), drogami nakazanymi przez oznakowanie ewakuacyjne, na wskazane miejsca poza budynkiem. W czasie przemarszu kontroluje stan grupy i jej zachowanie.

Nauczyciele przebywający w pokoju nauczycielskim, którzy w danym czasie są wolni od zajęć opuszczają budynek równocześnie pomagając w ewakuacji uczniów i mienia.

Nauczyciel wychodzący z sali, która jest najbliższej ubikacji ma obowiązek sprawdzić czy w danej ubikacji nie znajdują się jakieś osoby.

Sprzątaczkę sprawdzają czy nie ma osób w toaletach i innych pomieszczeniach gospodarczych, jeśli nie otrzymały innych poleceń, pomagają w ewakuacji uczniów.

Pozostały personel placówki, mający w chwili ogłoszenia alarmu kontakt z uczniami postępuje analogicznie jak nauczyciele.

Dyrektor zabezpiecza dokumentację, pieczętki szkoły i środki finansowe.

Znajomość i przestrzeganie powyższych zasad na pewno ułatwi i zwiększy możliwość szybkiego i sprawnego przeprowadzenia ewakuacji, a tym samym uniknięcia nieszczęść związanych z utratą zdrowia lub życia w sytuacji zagrożenia.

Ważne jest, aby z zasadami ewakuacji zapoznały się wszystkie osoby przebywające w budynku. W tym celu należy wcześniej ustalić:

- obowiązujące sygnały alarmowe,
- terminy ćwiczeń ewakuacyjnych,
- wskazać osoby odpowiedzialne za ewakuację.

Bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na sprawność ewakuacji jest ustalenie i właściwe oznakowanie dróg ewakuacyjnych, które pomogą w szybkiej ewakuacji i znalezieniu wyjścia na zewnątrz budynku. Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń

z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

- sygnałem alarmowym w Szkole Podstawowej w Zawadce Osieckiej jest sygnał dźwiękowy (w razie braku prądu gwizdków) i komunikat słowny o treści „ alarm”
- słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela.
- bądź opanowany, nie ulegaj panice,
- po przerwaniu zajęć udaj się wraz z klasą, drogą wskazywaną przez nauczyciela na miejsce zbiórki,
- pomagaj osobom słabszym, bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym- nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

**KONKURSY PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

1. Szkolny konkurs ortograficzny „Ortografek ” dla klas I – II, „Ortofrajdek” dla klas IV – VII.
2. Konkurs recytatorski „Twórczość Marii Konopnickiej” kl. I-II; kl. IV-VII
3. Szkolny konkurs „Pięknie czytam” – kl. I-II; kl. IV-VII.
4. Konkurs literacki „Ja też mogę zostać poetą, pisarzem”
5. Szkolny turniej wiedzy pożarniczej.
6. Szkolny i gminny konkurs kolęd.
7. Upominek z okazji „Dnia dobrych uczynków” dla klas I – VII.
8. Konkurs przyrodniczy – kl. V-VI.
9. Szkolny konkurs plastyczny „Ilustracja do utworu M. Konopnickiej”.
10. Konkurs wiedzy o Wielkiej Brytanii IV-VII.
11. "Mistrz słówek" języka angielskiego - dla klasy IV - VII.
12. Konkurs matematyczny dla klas IV-VI.
13. Gminny Turniej Piłki Siatkowej
14. Spartakiady i zawody – kl.I-II (październik/listopad; marzec)
15. Spartakiady i zawody – kl.IV-V (październik/listopad;)
16. Szkolny konkurs historyczny „Odzyskanie Niepodległości” kl. I-II, IV-VII
17. Szkolny konkurs recytatorski „Moja ojczyzna”
18. Konkurs wiedzy o Janie Pawle II kl. IV-VII
19. Gminny Turniej Tenisa Stołowego

**KALENDARZ IMPREZ I UROCZYŚCÍ
SZKOLNYCH NA ROK SZKOLNY 2017/2018**

Lp.	Uroczystość	termin	Odpowiedzialny
1.	Rozpoczęcie roku szkolnego	wrzesień	Samorząd Uczniowski
2.	Sprzątanie świata/ działania w terenie	wrzesień	Nauczyciel przyrody
3.	Ślubowanie klas I	październik	Wychowawca klasy I
4.	Dzień Edukacji Narodowej	październik	Samorząd Uczniowski
5.	Święto Niepodległości	listopad	Nauczyciel historii
6.	Andrzejk	listopad	SU Wychowawcy klas
7.	Opłatek	grudzień	Ksiądz
8.	Jasełka	styczeń	Teatrzyk szkolny Zespół taneczny Samorząd Uczniowski,
9.	Choinka szkolna	styczeń	Wychowawcy klas
10.	Dzień Babci i Dziadka	styczeń	Wychowawcy klas I-III
11.	Pierwszy Dzień Wiosny	marzec	Wychowawcy klas I-III
12.	Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja	maj	Nauczyciel historii
13.	Dzień Patrona	maj	SU Wychowawcy klas
14.	Dzień Matki i Ojca- piknik rodzinny	maj	Wszyscy nauczyciele, Rada Rodziców
15.	Dzień Dziecka/ Dzień Sportu	czerwiec	Rada Rodziców, nauczyciel wych. fiz.
16.	Światowy Dzień Ochrony Środowiska	czerwiec	Nauczyciel przyrody
17.	Zakończenie roku szkolnego	czerwiec	Wychowawca klasy VI-V